

Home Science
Paper III
गृह विज्ञान
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. A serving of a dessert has the following nutrient composition :
10 g of fat, 5 g of protein, 10 g of water and 20 g of carbohydrates.
Approximate calories provided by the dessert are :
- (A) 250 kcal
(B) 150 kcal
(C) 190 kcal
(D) 300 kcal

1. मिष्टान्नाच्या एका वाढपा मध्ये असणारे पोषक घटक या प्रमाणे आहेत : 10 ग्रॅम स्निग्ध, 5 ग्रॅम प्रथिने, 10 ग्रॅम पाणी आणि 20 ग्रॅम कर्बोदके. या पदार्थातून साधारणपणे मिळणारे उष्मांक इतके आहेत :
- (A) 250 कि.कॅलरी
(B) 150 कि.कॅलरी
(C) 190 कि.कॅलरी
(D) 300 कि.कॅलरी

[P.T.O.]

2. Toxin produced by moulds growing on groundnuts is :
- (A) Mycotoxin
(B) Aflatoxin
(C) Neurotoxin
(D) Hepatotoxin
3. Danger zone is the temperature between :
- (A) 5° to 25°C
(B) 5° to 63°C
(C) 5° to 40°C
(D) 15° to 21°C
4. Nisin is used as a preservative in :
- (A) Cheese
(B) Sausages
(C) Squash
(D) Milk powder
2. शेंगदाण्यावर येणाऱ्या बुरशीमुळे तयार होणारा घातक पदार्थ (टॉक्सिन) म्हणजे :
- (A) मायकोटॉक्सिन
(B) अॅफ्लाटॉक्सिन
(C) न्यूरोटॉक्सिन
(D) हिपॅटोटॉक्सिन
3. खालीलपैकी कोणत्या तापमानाला 'डेंजर झोन' असे संबोधतात ?
- (A) 5° ते 25° से
(B) 5° ते 63° से
(C) 5° ते 40° से
(D) 15° ते 21° से
4. खालीलपैकी कोणत्या पदार्थात 'निसिन' चा उपयोग संरक्षक म्हणून करतात ?
- (A) चीज
(B) सॉसेजेस
(C) सरबते
(D) दुधाची भुकटी

5. Under National Nutritional Anaemia Prophylaxis Programme, pregnant woman receives a dose of :

- (A) 60 mg. elemental iron + 500 mcg. folic acid
- (B) 20 mg. elemental iron + 100 mcg. folic acid
- (C) 60 mg. elemental iron + 100 mcg. folic acid
- (D) 20 mg. elemental iron + 500 mcg. folic acid

6. Saccharin is a :

- (A) Low caloric sweetener
- (B) Non-caloric natural sweetener
- (C) Non-caloric synthetic sweetener
- (D) Non-absorbable caloric sweetener

5. राष्ट्रीय पोषण अभावामुळे होणाऱ्या रक्तक्षय प्रतिबंध कार्यक्रमा अंतर्गत गर्भवती स्त्रीस मिळणारा औषधाचा भाग इतका असतो :

- (A) 60 मिग्रॅ. एलेमेन्टल लोह + 500 मायक्रोग्रॅम फोलिक ॲसिड
- (B) 20 मिग्रॅ. एलेमेन्टल लोह + 100 मायक्रोग्रॅम फोलिक ॲसिड
- (C) 60 मिग्रॅ. एलेमेन्टल लोह + 100 मायक्रोग्रॅम फोलिक ॲसिड
- (D) 20 मिग्रॅ. एलेमेन्टल लोह + 500 मायक्रोग्रॅम फोलिक ॲसिड

6. सॅकरिन हा :

- (A) कमी उष्मांक देणारा गोड पदार्थ आहे
- (B) उष्मांक न देणारा नैसर्गिक गोड पदार्थ आहे
- (C) उष्मांक न देणारा कृत्रिम गोड पदार्थ आहे
- (D) उष्मांक देणारा पण न शोषला जाणारा गोड पदार्थ आहे

7. Which of the following is the urinary stone inhibitor ?
- (A) Phytates
(B) Oxalates
(C) Carbonates
(D) Citrates
8. The key component of oats that decrease cholesterol is :
- (A) β -glucans
(B) Psyllium
(C) Cellulose
(D) Zea xanthine
9. Myxoedema is due to the deficiency of :
- (A) Essential amino acids
(B) Iodine
(C) Niacin
(D) Retinol
7. खालीलपैकी कोणता घटक मूतखडा विरोधी आहे ?
- (A) फायटेट्स्
(B) ऑक्सलेट्स्
(C) कार्बोनेट्स्
(D) सिट्रेट्स्
8. कोलेस्टेरॉल कमी करणारा 'ओट्स्' मधील महत्वाचा घटक म्हणजे :
- (A) बीटा-ग्लूकान्स
(B) सायलियम
(C) सेल्यूलोज
(D) झिआ झॉन्थिन
9. मिक्सोएडिमा खालीलपैकी कशाच्या कमतरतेमुळे होतो ?
- (A) आवश्यक नत्राम्ले
(B) आयोडीन
(C) नियासिन
(D) रेटिनॉल

10. The document prepared by the supplier which should follow every delivery is :
- (A) Invoice
(B) Credit memo
(C) Purchase order
(D) Paid out slip
11. The richest source of probiotics is :
- (A) Olive oil
(B) Cheese
(C) Mushrooms
(D) Curd
12. Addition of nutrients to the food sources to improve its nutritional quality is :
- (A) Restoration
(B) Supplementation
(C) Enrichment
(D) Fortification
10. पुरवठादाराने सामान पोचविल्यानंतर प्रत्येक वेळी पाठवावयाचा कागद म्हणजे :
- (A) इन्व्हॉईस
(B) क्रेडिट मेमो
(C) परचेस ऑर्डर
(D) पेड-आऊट स्लिप
11. प्रोबायोटिकचा सर्वोत्तम स्रोत हा आहे :
- (A) ऑलिव्ह तेल
(B) चीज
(C) मशरूमस्
(D) दही
12. अन्नस्रोतांची गुणवत्ता वाढविण्यासाठी त्यामध्ये घालावयाच्या पोषकतत्वांच्या पद्धतीला खालील प्रमाणे संबोधतात :
- (A) रिस्टोरेशन
(B) सप्लीमेंटेशन
(C) एनरिचमेंट
(D) फॉर्टिफिकेशन

13. Insulin : carbohydrate ratio for diabetic patients should be :
- (A) 1 : 15
(B) 1 : 20
(C) 2 : 10
(D) 3 : 15
14. Indicator of android obesity in men is :
- (A) Waist to hip ratio of 1.0 or greater
(B) Waist to hip ratio of 0.8 or greater
(C) Waist to hip ratio of 0.7 or greater
(D) Waist to hip ratio of 1.5 or greater
15. Transport form of iron in plasma is :
- (A) Transferrin
(B) Haemoglobin
(C) Hemosiderin
(D) Ferritin
13. मधुमेही रुग्णांसाठी असणारे इन्सूलिन : कर्बोदकांचे गुणोत्तर इतके असते :
- (A) 1 : 15
(B) 1 : 20
(C) 2 : 10
(D) 3 : 15
14. पुरुषांमध्ये असणाऱ्या अॅण्ड्रॉईड पद्धतीच्या लठ्ठपणाचे खालील द्योतक आहे :
- (A) कंबर व नितंबाचे गुणोत्तर 1.0 किंवा अधिक
(B) कंबर व नितंबाचे गुणोत्तर 0.8 किंवा अधिक
(C) कंबर व नितंबाचे गुणोत्तर 0.7 किंवा अधिक
(D) कंबर व नितंबाचे गुणोत्तर 1.5 किंवा अधिक
15. प्लाझ्मा मध्ये लोहाचे वाहक स्वरूप हे आहे :
- (A) ट्रान्सफेरिन
(B) हिमोग्लोबिन
(C) हिमोसिडिरिन
(D) फेरिटीन

16. The amino acid required for formation of nitric oxide and their mediators of inflammatory response is :
- (A) Glutamic acid
(B) Isoleucine
(C) Alanine
(D) Arginine
17. Densitometry is the good standard for estimating :
- (A) Plasma proteins
(B) Vitamin D/Calcium deficiency
(C) Density of bones
(D) Body fat
18. Method used for estimating milk fat is :
- (A) Gerber method
(B) Kjeldahl method
(C) Soxhlet method
(D) Biuret method
16. नायट्रीक ऑक्साईड आणि इनफ्लैमेटरी रिस्पॉन्स मिडीएटर्सच्या निर्मितीसाठी आवश्यक असणारे नत्राम्ल म्हणजे :
- (A) ग्लूटॅमिक ॲसिड
(B) आयसोल्यूसिन
(C) ॲलेनिन
(D) आर्जिनिन
17. डेन्सिटोमेट्री हे खालीलपैकी कशाचे सर्वोत्तम मानक आहे ?
- (A) प्लाझमातील प्रथिने
(B) जीवनसत्व ड/कॅल्शियमची कमतरता
(C) हाडांची घनता
(D) शरीरातील मेद
18. दुधातील स्निग्धांश मोजण्यासाठी वापरावयाची पद्धत म्हणजे :
- (A) गर्बर पद्धत
(B) जेलडाल पद्धत
(C) सॉक्सलेट पद्धत
(D) बाययुरेट पद्धत

19. Which of the following food standards is a voluntary food standard ?
- (A) AGMARK
(B) Weights and Measures Rules
(C) FSSA
(D) Packaged Commodities Act
20. The best source of resistant starch is :
- (A) Wheat
(B) Mango
(C) Oats
(D) Unripe banana
21. Weave characterized by long floats and lusturous appearance is :
- (A) Plain weave
(B) Twill weave
(C) Mock-leno weave
(D) Satin weave
19. खालीलपैकी कोणते अन्न मानक ऐच्छिक आहे ?
- (A) अँगमार्क
(B) वजन व मापदंडके
(C) FSSA
(D) पॅकेजड् कर्मांडिटी अॅक्ट
20. खालीलपैकी कोणत्या अन्नस्रोतात सर्वाधिक रेझिस्टंट स्टार्च आहे ?
- (A) गहू
(B) आंबा
(C) ओटस्
(D) कच्चे केळे
21. ज्या विणीचे लांब फ्लोटस् आणि चमकदारपणा हे वैशिष्ट्य आहे, ती वीण म्हणजे :
- (A) साधी वीण
(B) टिव्ल वीण
(C) मॉक-लीनो वीण
(D) सॅटीन वीण

22. Slub yarn is a :
- (A) Texturized yarn
(B) Complex yarn
(C) Novelty yarn
(D) Crimped yarn
23. Fabrics with large woven motifs are woven with :
- (A) Dobby attachment
(B) Lappet attachment
(C) Swivel attachment
(D) Jacquard attachment
24. Which of the following is *not* a source of natural dyes ?
- (A) Benzene
(B) Madder
(C) Indigo
(D) Lac
22. स्लब धागा खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडतो ?
- (A) टेक्सचराईज्ड धागा
(B) कॉम्प्लेक्स धागा
(C) नॉव्हेल्टी धागा
(D) क्रीम्पड धागा
23. मोठे विणलेले नमुने असलेले कापड विणण्यास :
- (A) डॉबी उपयंत्र वापरतात
(B) लॅपेट उपयंत्र वापरतात
(C) स्विवेल उपयंत्र वापरतात
(D) जॅकार्ड उपयंत्र वापरतात
24. खालीलपैकी कोणते नैसर्गिक रंजक नाही ?
- (A) बेनझीन
(B) मॅडुर
(C) इंडिगो
(D) लॅक

25. A sewing thread should have the property of : (A) Extensibility (B) Elastic recovery (C) High friction resistance (D) Good appearance	25. शिवणाच्या दोऱ्यात खालीलपैकी कोणता गुणधर्म असला पाहिजे ? (A) विस्तारता (B) लवचिकतेचा पुनर्लाभ (C) जास्त घर्षणाची प्रतिरोधता (D) चांगले स्वरूप
26. A style of garment which is always popular is known as : (A) Classic (B) Fashion (C) Chic (D) Fad	26. कायम लोकप्रिय असणारा कपड्यांचा प्रकार म्हणजे : (A) क्लासिक (B) फॅशन (C) शिक् (D) फॅड
27. Overlocking is a method of : (A) Making buttonholes (B) Joining lining to main fabric (C) Attaching laces (D) Finishing raw edges of seams	27. ओव्हरलॉकिंग पद्धत कशासाठी वापरतात ? (A) काज तयार करणे (B) मुख्य कापडाला अस्तर लावणे (C) लेस लावणे (D) कापडाच्या कापलेल्या कडांचे फिनिशिंग करणे

28. Which of the following is a type of collar ?
- (A) Peplum
(B) Mandarin
(C) Bishop
(D) Raglan
29. Which of the following is a protein fiber ?
- (A) Spandex
(B) Casien
(C) Olefin
(D) Viscose Rayon
30. A small amount of looseness in garments to give comfort to the wearer is known as :
- (A) Pleat
(B) Gather
(C) Dart
(D) Ease
28. खालीलपैकी कोणता कॉलरचा प्रकार आहे ?
- (A) पेप्लम
(B) मॅण्डेरिन
(C) बिशप
(D) रॅग्लान
29. खालीलपैकी कोणता प्रथिन तंतू आहे ?
- (A) स्पॅन्डेक्स
(B) केसिन
(C) ऑलेफिन
(D) व्हिसकॉस रेयॉन
30. कपडे घालणाऱ्याला आराम वाटावा म्हणून कपड्यामध्ये ठेवलेल्या थोड्या सैलपणाला असे म्हणतात :
- (A) प्लिट
(B) चुण्या (गॅदर)
(C) डार्ट
(D) ईस

31. Which of the following is a unit that expresses yarn number ?
- (A) Denier
(B) Centimeter
(C) Pound
(D) Hank
32. The following sari uses Ikat technique :
- (A) Tanchoi
(B) Patola
(C) Venkatgiri
(D) Narayan Peth
33. Polyester can be dyed with :
- (A) Azoic dyes
(B) Vat dyes
(C) Disperse dyes
(D) Metal complex dyes
31. खालीलपैकी कोणते एकक धाग्याचा क्रमांक दर्शविते ?
- (A) डेनियर
(B) सेंटीमीटर
(C) पाऊंड
(D) हँक
32. खालीलपैकी कोणत्या साडी प्रकारात इकतचे तंत्र वापरतात ?
- (A) टंचोई
(B) पटोला
(C) व्यंकटगिरी
(D) नारायण पेट
33. पॉलिस्टर खालीलपैकी कशाने रंगविले जाते ?
- (A) अँझोइक रंग
(B) व्हॅट रंग
(C) डिस्पर्स रंग
(D) मेटल कॉम्प्लेक्स रंग

34. A finish which prevents shrinkage is :
- (A) Calendering
(B) Moiering
(C) Embossing
(D) Sanforization
35. Fibers used as filling in pillows should have high :
- (A) Resiliency
(B) Moisture regain
(C) Tensile strength
(D) Elastic recovery
36. Non-formal education provides :
- (A) Life long learning
(B) Institutionalised learning
(C) Formal learning
(D) Selected learning according to needs
34. कापडाच्या आटण्यास प्रतिबंध करणारी परिसज्जा म्हणजे :
- (A) कॅलेंडरींग
(B) मॉयरींग
(C) एम्बॉसिंग
(D) सॅन्फोरायझेशन
35. उशी मध्ये वापरण्यात येणाऱ्या तंतू मध्ये यापैकी कोणता गुण जास्त असावा ?
- (A) स्थितीस्थापकता
(B) आर्द्रतेची पुनर्प्राप्ती
(C) ताणल्यानंतरची मजबुती
(D) लवचिकतेचा पुनर्लाभ
36. मितापचारिक शिक्षण.....पुरविते.
- (A) संपूर्ण जीवन शिक्षण
(B) व्यावसायिक शिक्षण
(C) औपचारिक शिक्षण
(D) गरजेनुसार शिक्षण निवडणे

37. The basic philosophy of extension is ..

- (A) To give knowledge and advice
- (B) To teach people, to inspire them to act accordingly
- (C) To provide education to rural women
- (D) To increase production of farmers

38. Communication is..... process.

- (A) Simple process
- (B) Two-way process
- (C) Three-way process
- (D) One-way process

37. विस्ताराची मूळ तत्वे.....आहे.

- (A) ज्ञान आणि सल्ला देणे
- (B) कृतीनुसार लोकांना सुफी देणे, लोकांना शिकविणे
- (C) ग्रामीण महिलांना शिक्षण देणे
- (D) शेतकऱ्यांचे उत्पादन वाढविणे

38. संप्रेषण ही.....प्रक्रिया आहे.

- (A) सोपी प्रक्रिया
- (B) दुतर्फी प्रक्रिया
- (C) त्रिस्तरीय प्रक्रिया
- (D) एकतर्फी प्रक्रिया

39. The Gurgaon Project was started by :
- (A) Wiser in 1945
(B) Dr. Hatch in 1928
(C) Mayer in 1948
(D) Brayne in 1920
40. Learning is a process that changes :
- (A) Need
(B) Demand
(C) Behaviour
(D) Activity
41. The National Policy for empowerment of women was passed in the year :
- (A) 2001
(B) 2006
(C) 2008
(D) 1996
39.यांनी गुरगाव प्रकल्प सुरू केला.
(A) वाइसर, 1945
(B) डॉ. हॅच, 1928
(C) मेयर, 1948
(D) ब्रायने, 1920
40. अध्ययन अशी प्रक्रिया आहे ज्यामुळे..... बदलते.
(A) गरज
(B) मागणी
(C) वर्तनुक
(D) कृती
41. महिलांच्या सबलीकरणाविषयीचे राष्ट्रीय धोरणसाली सहमत झाले.
(A) 2001
(B) 2006
(C) 2008
(D) 1996

42.is the effective method of teaching Home Science.
- (A) Lecture
(B) Seminar
(C) Demonstration
(D) Project
43.is the traditional method of communication.
- (A) Radio
(B) Internet
(C) Television
(D) Bhajan
44. Programme Planning in Extension has.....number of steps.
- (A) Eight
(B) Three
(C) Five
(D) Six
42. गृहविज्ञान शिकविण्यासाठी प्रभावी पद्धतआहे.
- (A) व्याख्यान
(B) चर्चासत्र
(C) सादरीकरण
(D) प्रकल्प
43.ही संप्रेषणाची पारंपारिक पद्धत आहे.
- (A) रेडीओ
(B) आंतरजाल (इंटरनेट)
(C) दूरचित्रवाणी
(D) भजन
44. विस्तारातील कार्यक्रम नियोजनाला..... पायऱ्या आहेत.
- (A) आठ
(B) तीन
(C) पाच
(D) सहा

45.is the programme for self-employment.
- (A) H.Y.V.P.
 (B) C.D.
 (C) I.R.D.P.
 (D) TRYSEM
46. Supervision of extension activities should be :
- (A) Report-oriented
 (B) Well-planned
 (C) Casual
 (D) Timely
47. "Right to vote" came naturally to Indian women after independence, it was mainly due to the efforts of ::
- (A) Mahatma Gandhi
 (B) Lokmanya Tilak
 (C) Vinayak Damodar Savarkar
 (D) Madam Cama
45.हा स्वतः रोजगाराचा कार्यक्रम आहे.
- (A) एच. वाय. व्ही. पी.
 (B) सी. डी.
 (C) आय. आर. डी. पी.
 (D) ट्रायसेम
46. विस्तार कृती वरील देखरेख..... असावी.
- (A) अहवालयुक्त
 (B) योग्य नियोजित
 (C) सहजपणे
 (D) वेळेत
47. स्वातंत्र्यानंतर भारतीय महिलांना मतदान अधिकार नैसर्गिकरित्या मिळाला, हे मुख्यतः..... यांच्या प्रयत्नामुळे होते.
- (A) महात्मा गांधी
 (B) लोकमान्य टिळक
 (C) विनायक दामोदर सावरकर
 (D) मादाम कामा

48. Entrepreneurial development is a key to :
- (A) Family development
(B) Social development
(C) Economic development
(D) Self-development
49.is the method of mass communication.
- (A) Telephone call
(B) Demonstration
(C) Exhibition
(D) Conference
50.was the 1st state where Panchayati Raj System was introduced.
- (A) Maharashtra
(B) Rajasthan
(C) Karnataka
(D) Uttar Pradesh
48. उद्योजकता विकासाची.....किल्ली आहे.
- (A) कौटुंबिक विकास
(B) सामाजिक विकास
(C) आर्थिक विकास
(D) स्वतः विकास
49.ही जनसंज्ञापणाची पद्धत आहे.
- (A) दूरध्वनीवरून बोलणे
(B) सादरीकरण
(C) प्रदर्शनी
(D) परिषद
50.या राज्यात पंचायत राज व्यवस्था प्रथम राबविण्यात आली.
- (A) महाराष्ट्र
(B) राजस्थान
(C) कर्नाटक
(D) उत्तर प्रदेश

51. Human Resources are those that are .:

- (A) External to an individual
- (B) In the form of material possessions
- (C) Inherent to an individual
- (D) Provided by the community

52. Energizing in the control step means .:

- (A) Taking an overview of the job
- (B) Initiating and sustaining the plan
- (C) Preparing the plan of action
- (D) Finding out alternatives

51. मानवीय संसाधने म्हणजे अशी संसाधने की जी :

- (A) व्यक्तीसाठी बाह्य स्वरूपात असतात
- (B) व्यक्तीजवळील वस्तूंच्या स्वरूपात असतात
- (C) व्यक्तीला अनुवंशिकतेने उपलब्ध झालेली असतात
- (D) समुदायाने उपलब्ध करून दिलेली असतात

52. नियंत्रणामध्ये प्रेरणा देणे म्हणजे :

- (A) कार्याचा आढावा घेणे
- (B) योजना कार्यान्वीत करणे आणि कार्यरत ठेवणे
- (C) क्रियेसाठी योजना तयार करणे
- (D) पर्याय शोधणे

53. In the systems approach of management, the system which has transactions with other systems across its boundary is called :
- (A) Social system
(B) Eco-system
(C) Open system
(D) Focal system
54. The collective activity of consumers to protect their own interest is termed as :
- (A) Consumerism
(B) Consumer education
(C) Consumer guidance
(D) Consumer movement
55. The trademark of quality control for agricultural products is :
- (A) Wool mark
(B) ECO mark
(C) Trademark
(D) AGMARK
53. व्यवस्थापनाच्या व्यवस्था दृष्टीकोनात, कक्षेबाहेरिल व्यवस्थांच्या संपर्कात येणारी व्यवस्था म्हणजे :
- (A) सामाजिक व्यवस्था
(B) पर्यावरणीय व्यवस्था
(C) खुली व्यवस्था
(D) फोकल व्यवस्था
54. ग्राहकांची स्वतःची आवड संरक्षित करण्यासाठी असलेली एकत्रित क्रिया म्हणजे :
- (A) कनझ्युमेरिझम
(B) ग्राहक शिक्षण
(C) ग्राहक मार्गदर्शन
(D) ग्राहक चळवळ
55. शेतकी मालाचा दर्जा नियंत्रित करणारे व्यापारी चिह्न म्हणजे :
- (A) वुल मार्क
(B) इको मार्क
(C) ट्रेड मार्क
(D) अँग मार्क

56. Home maker purchases and starts using a long-handled mop in place of a simple cloth mop. This indicates :

- (A) Change in tools and equipments
- (B) Change in hand and body motions
- (C) Change in finished product
- (D) Change in raw material

57. A step by step description of the movements in a job is given in :

- (A) Process chart
- (B) Operation chart
- (C) Pathway chart
- (D) Multiman chart

56. गृहिणी, फरशी पुसण्यासाठी साध्या कापडी पुसण्या ऐवजी लांब दांड्याचे पुसळे विकत आणून वापरण्यास सुरुवात करते म्हणजे :

- (A) यंत्रे आणि उपकरणे यामधिल बदल
- (B) हात आणि शरीर यांच्या गतीमधिल बदल
- (C) तयार वस्तूमधिल बदल
- (D) कच्च्या मालामधिल बदल

57. कार्यातील हालचालींचे पायरी पायरीने केलेले वर्णन म्हणजे :

- (A) प्रक्रिया आराखडा
- (B) कृती आराखडा
- (C) मार्ग आराखडा
- (D) मल्टीमॅन आराखडा

58. Communication is the art of :
- (A) Interaction
(B) Listening
(C) Motivating
(D) Entertaining
59. The selection of colours—yellow, yellow-green and green indicates a colour harmony named :
- (A) Warm colour harmony
(B) Analogous colour harmony
(C) Complementary colour harmony
(D) Cool colour harmony
60. The orientation that is considered the best for kitchen is :
- (A) Western
(B) Northern
(C) Southern
(D) Eastern
58. संप्रेषण ही खालीलपैकी कशाची कला आहे ?
- (A) आंतरक्रियेची
(B) ऐकण्याची
(C) प्रेरणा देण्याची
(D) मनोरंजनाची
59. पिवळ, पिवळसर-हिरवा आणि हिरवा या रंगांची केलेली निवड दर्शविणारी रंगसंगती म्हणजे :
- (A) उष्ण रंगसंगती
(B) संबंधित रंगसंगती
(C) पूरक रंगसंगती
(D) शितल रंगसंगती
60. स्वयंपाकघरासाठी सर्वात उत्तम समजली जाणारी दिक्स्थापना म्हणजे :
- (A) पश्चिमेकडिल
(B) उत्तरेकडिल
(C) दक्षिणेकडिल
(D) पूर्वेकडिल

61. Generativity according to Erikson is :

- (A) a sign of both psychological maturity and psychological health
- (B) turmoil about impulses and potentials
- (C) reducing the intensity of achievement efforts
- (D) feeling the time is running short

62. The concept of 'meadow school' is given and successfully implemented by .:

- (A) Rabindranath Tagore
- (B) Margaret McMillan
- (C) Freidrich Froebel
- (D) Tarabai Modak

61. एरिक्सनच्या मते उद्यमशीलता (जनरेटिव्हिटी) म्हणजे :

- (A) मानसिक परिपक्वता व मानसिक आरोग्याचे लक्षण होय
- (B) क्षमता व आवेग याबाबत उलथापालथ/गोंधळ
- (C) यश साध्य करण्याच्या प्रयत्नांची तीव्रता कमी होणे
- (D) वेळ कमी पडत आहे अशी भावना

62. 'कुरण शाळा' ही संकल्पना मांडण्याचे व यशस्वीपणे राबविण्याचे कार्य.....यांनी केले.

- (A) रविंद्रनाथ टागोर
- (B) मागरिट मॅकमिलन
- (C) फ्रेडरिक फ्रोबेल
- (D) ताराबाई मोडक

63. The amendment in the Factory Act for provision of a creche in an organisation where 30 women are employed as against 50 women was made in :
- (A) 1961
(B) 1984
(C) 1976
(D) 1948
64. The term 'Emotional Intelligence' was coined by :
- (A) Goleman
(B) Sternberg
(C) Salovey and Mayor
(D) Spencer and Spencer
65. PMS (Pre-menstrual Syndrome) typically affects women in the age :
- (A) in the thirties
(B) before adolescent years
(C) in the twenties
(D) after fifties
63. कोणत्याही संस्थेमध्ये 50 महिलां ऐवजी 30 महिला काम करत असल्यास पाळणाघराची सुविधा पुरविली जावी अशी सुधारणा फॅक्टरी अॅक्ट मध्ये.....साली झाली.
- (A) 1961
(B) 1984
(C) 1976
(D) 1948
64. 'भावनिक बुद्धीमत्ता' ही संज्ञा.....यांनी प्रचलित केली.
- (A) गोलमन
(B) स्टेर्नबर्ग
(C) सॅलोव्हे व मेयर
(D) स्पेन्सर व स्पेन्सर
65. प्री-मेन्स्ट्रुअल सिंड्रोमचा प्रभाव महिलांमध्ये प्रामुख्याने.....या वयात दिसून येतो.
- (A) तिसीमध्ये
(B) किशोर वयापूर्वी
(C) विसीमध्ये
(D) पन्नाशी नंतर

66. When the sole of babies foot is stroked, baby fans out its toes and foot twists in. This is called as :

- (A) Babkin Reflex
- (B) Babinski Reflex
- (C) Moro Reflex
- (D) Darwinian Reflex

67. An eating disorder involving intense fears of gaining weight coupled with revisal to maintain normal body weight is known as :

- (A) Anorexia Nervosa
- (B) Bulimia Nervosa
- (C) Pervasive Disorder
- (D) Phobia

66. जेंव्हा बाळाच्या पायाच्या तळव्याला स्पर्श केला जातो, तेंव्हा बाळ आपली पायाची बोटे पसरते व पाय आतल्या बाजूस वळविते. यालाअसे म्हणतात.

- (A) बॅबकिन प्रतिक्षिप्त क्रिया
- (B) बॅबिन्स्की प्रतिक्षिप्त क्रिया
- (C) मोरो प्रतिक्षिप्त क्रिया
- (D) डार्विनियन प्रतिक्षिप्त क्रिया

67. वजन वाढव्याची तीव्र भीती व वजन योग्य राखण्याचे प्रयत्न यामधून निर्माण होणारी खाण्याची समस्या :

- (A) अॅनोरेक्सिया नर्व्होसा
- (B) बुलिमिया नर्व्होसा
- (C) पर्व्हॅसिव्ह डिस्ऑर्डर
- (D) भयगंड

68. The attachment is measured by :
- (A) Cognitive Abilities
(B) Mother-Child Relationships
(C) Sensory Abilities
(D) Strange Situation Test
69. The government scheme of Holiday Camps for children receives financial assistance from :
- (A) NIPCCD
(B) UNICEF
(C) CSWB
(D) UNESCO
70. In Pre-conventional stage in the theory of moral development, Kohlberg focuses on :
- (A) Social contract
(B) External control on morality
(C) Personal moral code
(D) Universal ethics
68. जवळीकतेच्या बंधाचे मोजमाप.....द्वारे करता येते.
- (A) बौद्धिक क्षमता
(B) आई-मूल संबंध
(C) संवेदिक क्षमता
(D) स्ट्रेंज सिच्युएशन चाचणी
69. मूलांसाठी असणारी सरकारी हॉलीडे कॅम्पची योजना राबविण्यासाठी आर्थिक सहाय्यकडून मिळते.
- (A) NIPCCD/निपसिड
(B) UNICEF/युनिसेफ
(C) केंद्रिय समाज कल्याण खाते
(D) UNESCO/युनेस्को
70. कोलबर्गच्या नैतिक विकासाच्या रूढीपूर्व अवस्थेमध्ये खालीलपैकी.....वर लक्ष केंद्रित केले आहे.
- (A) सामाजिक करार
(B) नैतिकतेवर बाह्य घटकांचे नियंत्रण
(C) वैयक्तिक नैतिक नियम
(D) वैश्विक नीतीतत्त्वे

71. The concept of Intelligence Quotient and its computation method was first given by :
- (A) Terman
(B) Spearman
(C) Guilford
(D) Catell
72. Symmetrical or normal distribution curve is often referred as :
- (A) Skew distribution
(B) Gaussian distribution
(C) Bimodal distribution
(D) Scatter distribution
73. The most useful and widely used measure of dispersion is :
- (A) Standard deviation
(B) Mean
(C) Median
(D) Variance
71. बुद्ध्यांकाची संकल्पना व मोजमापनाची पद्धत प्रथम.....ने विकसित केली.
- (A) टर्मन
(B) स्पीअरमन
(C) गिलफर्ड
(D) कॅटेल
72. सममिती किंवा प्रसामान्य विन्यास पुढीलपैकीआहे.
- (A) स्क्यु विन्यास
(B) गॉसियन विन्यास
(C) बायमोडल विन्यास
(D) स्कॅटर विन्यास
73. सर्वात उपयोगी व सामान्यतः वापरण्यात येणारे अपस्करणाचे.....माप आहे.
- (A) प्रमाण विचलन
(B) मध्यांक
(C) माध्य मूल्य
(D) प्रचलांक

74. An indepth comprehensive study of a person, a social group, a community or a programme is referred to as :

- (A) Exploratory study
- (B) Descriptive study
- (C) Analytical data
- (D) Case study

75. Correlation between dependent and independent variable can be tested using :

- (A) T-test
- (B) F-test
- (C) Chi-square test
- (D) Z-score

74. एखाद्या व्यक्तित्वा, एखाद्या गटाच्या, एखाद्या समाजाच्या किंवा एखाद्या कार्यक्रमाच्या सखोल अभ्यासाला..... म्हणतात.

- (A) एक्सप्लोरेटरी अभ्यास
- (B) वर्णनात्मक अभ्यास
- (C) पृथक्करणात्मक अभ्यास
- (D) केस स्टडी

75. परायत्त चलांक व स्वायत्त चलांक यांच्यातील सहसंबंध पुढील टेस्टने करता येते :

- (A) T-टेस्ट
- (B) F-टेस्ट
- (C) काय-स्क्वेअर टेस्ट
- (D) Z-स्कोर

FEB - 17313/III

ROUGH WORK

